

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

ISSN 1857-7059

ГОДИШЕН ЗБОРНИК

2015

YEARBOOK

2015

ГОДИНА 6

VOLUME VI

GOCE DELCEV UNIVERSITY - STIP
FACULTY OF PHILOLOGY

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

ГОДИШЕН ЗБОРНИК
2015
YEARBOOK

ГОДИНА 6

VOLUME VI

GOCE DELCEV UNIVERSITY – STIP
FACULTY OF PHILOLOGY

**ГОДИШЕН ЗБОРНИК
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
YEARBOOK
FACULTY OF PHILOLOGY**

За издавачот:

Проф д-р Драгана Кузмановска

Издавачки совет

проф. д-р Саша Митрев
проф. д-р Блажо Боев
проф. д-р Лилјана Колева-Гудева
проф. д-р Виолета Димова
проф. д-р Јованка Денкова
проф. д-р Билјана Ивановска
доц. д-р Нина Даскаловска
проф. д-р Махмут Челик
доц. д-р Ранко Младеноски
м-р Ристо Костуранов

Редакциски одбор

проф. д-р Јованка Денкова
проф. д-р Виолета Димова
проф. д-р Луси Караниколова
проф. д-р Толе Белчев
проф. д-р Билјана Ивановска
доц. д-р Марија Кусевска
доц. д-р Нина Даскаловска
доц. д-р Марија Кукубајска
доц. д-р Драгана Кузмановска
виш лектор м-р Снежана Кирова
м-р Весна Коцева

Главен уредник

доц. д-р Светлана Јакимовска

Одговорен уредник

доц. д-р Ева Ѓорѓиевска

Јазично уредување

Даница Гавриловска-Атанасовска
(македонски јазик)
лектор м-р Биљана Петковска
(англиски јазик)

Техничко уредување

Славе Димитров

Редакција и администрација
Универзитет „Гоце Делчев“–Штип
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ 10-А
п. фах 201, 2000 Штип
Р. Македонија

Editorial board

Prof. Sasa Mitrev, Ph. D.
Prof. Blazo Boev, Ph. D.
Prof. Liljana Koleva Gudeva, Ph. D.
Prof. Violeta Dimova, Ph. D.
Ass. Prof. Jovanka Denkova, Ph. D.
Ass. Prof. Biljana Ivanovska, Ph. D.
Docent Nina Daskalovska, Ph.D.
Docent Mahmut Celik, Ph.D.
Docent Ranko Mladenoski, Ph.D.
Risto Kosturanov, M. A.

Editorial staff

Ass. Prof. Jovanka Denkova, Ph. D.
Prof. Violeta Dimova, Ph. D.
Ass. Prof. Lusi Karanikolova, Ph. D.
Ass. Prof. Tole Belcev, Ph. D.
Ass. Prof. Biljana Ivanovska, Ph. D.
Docent Marija Kusevska, Ph.D.
Docent Nina Daskalovska, Ph.D.
Docent Marija Kukubajska, Ph.D.
Docent Dragana Kuzmanovska, Ph.D.
Senior Lecturer Snezana Kirova, M.A.
Vesna Koceva, M.A.

Managing editor

Docent Svetlana Jakimovska, Ph.D.

Editor in chief

Docent Eva Gjorgjievaska, Ph.D.

Language editor

Danica Gavriloaska-Atanosovska
(Macedonian)
Lecturer Biljana Petkovska, M.A.
(English)

Technical editor

Slave Dimitrov

Address of the editorial office

Goce Delcev University – Stip
Faculty of philology
Krste Misirkov 10-A
PO box 201, 2000 Štip,
R. of Macedonia

СОДРЖИНА CONTENTS

Јазик

- д-р Марија ЛЕОНТИЌ
ПОТЕКЛЮ, АДАПТАЦИЈА И СЕМАНТИКА НА ТУРСКИОТ
СУФИКС -лак /-lik/ (-lik, -lik, -luk, -lük) ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК
Marija LEONTIC, Ph. D.
ORIGIN, ADAPTATION AND SEMANTICS OF THE TURKISH
SUFFIX -лак /-lik/ (-lik, -lik, -luk, -lük) IN TURKISH AND
MACEDONIAN LANGUAGE 11
- Делфина ЈОВАНОВА НИКОЛЕНКО
д-р Луси КАРАНИКОЛОВА-ЧОЧОРОВСКА
СЕМАНТИКАТА НА ЈАЗИКОТ ВО РУБРИКАТА
„САКАМ ДА КАЖАМ“ ВО ДНЕВНИОТ ВЕСНИК „ВЕСТ“
Delfina JOVANOVA NIKOLENKO I
Lusi KARANIKOLOVA – COCOROVSKA, PhD
THE SEMANTICS OF THE LANGUAGE IN THE RUBRIC
„SAKAM DA KAZAM“ IN THE DAILY NEWSPAPER „VEST“ 21
- д-р Јаготка СТРЕЗОВСКА
д-р Билјана ИВАНОВСКА
ЛИНГВИСТИЧКИ ОСВРТ КОН ТУЃИТЕ ЗБОРОВИ И ЗАЕМКИТЕ
ВО СТРУЧНИОТ ЛЕКСИЧКИ ФОНД НА ЈАЗИКОТ
д-р Jagotka STREZOVSKA, PhD
д-р Biljana IVANOVSKA, PhD
LINGUISTIC REVIEW TOWARDS FOREIGN AND LOANWORDS
IN THE PROFESSIONAL LEXICAL LANGUAGE FOND. 29
- м-р Наталија ПОП ЗАРИЕВА
м-р Крсте ИЛИЕВ
ВЛИЈАНИЕТО НА ИНТЕРНЕТОТ ВРЗ ЈАЗИЧНАТА КУЛТУРА,
КОГНИТИВНИОТ И АКАДЕМСКИОТ РАЗВОЈ НА МЛАДИТЕ
Natalija POP ZARIEVA
Krstel ILIEV
THE INFLUENCE OF THE INTERNET ON THE LANGUAGE CULTURE, THE
COGNITIVE AND ACDEMIC DEVELOPMENT OF THE YOUNG 39
- м-р Македонка ДОДЕВСКА
д-р Веселинка ЛАБРОСКА
ПРЕГЛЕД НА ЛЕКСИКАТА НА ОВЧЕПОЛСКИОТ ДИЈАЛЕКТ И НА
СЛОВЕНЕЧКОГОРИШКИОТ (ГОРИЧАНСКИ) ДИЈАЛЕКТ СПОРЕД ПОТЕКЛОТО
Makedonka DODEVSKA, Mr.
Veselinka LABROSKA, Ph. D.
THE REVIEW OF THE LEXICAL VOCABULARY OF THE OVCHE POLE
DIALECT AND SLOVENIAN GORISHKI – GORICHANSKI DIALECT 47

д-р Билјана ИВАНОВСКА д-р Марија КУСЕВСКА д-р Нина ДАСКАЛОВСКА м-р Татјана УЛАНСКА д-р Лилјана МИТКОВСКА Моника ЦЕНОВА Викторија КРСТЕВСКА ПРОЕКТОТ „УЛОГАТА НА ЕКСПЛИЦИТНИТЕ ИНСТРУКЦИИ ЗА СТЕКНУВАЊЕ ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА ПРИ УЧЕЊЕТО АНГЛИСКИ И ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК“ И НЕГОВО ПРЕТСТАВУВАЊЕ	53
д-р Марија КУСЕВСКА УЛОГАТА НА МОДАЛНИТЕ ГЛАГОЛИ КАКО УБЛАЖУВАЧИ ВО АНГЛИСКИОТ И ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК Marija Kusevska USE OF MODAL VERBS FOR MITIGATION IN ENGLISH AND MACEDONIAN.....	61
д-р Светлана ЈАКИМОВСКА МЕТОДИ НА ТЕРМИНОЛОШКАТА РАБОТА Svetlana JAKIMOVSKA, Ph. D. TERMINOLOGY METHODS	71
д-р Даринка МАРОЛОВА д-р Драгана КУЗМАНОВСКА ПОВЕКЕЗНАЧНОСТ ВО МАКЕДОНСКИОТ И ВО ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК Darinka, MAROLOVA Dragana KUZMANOVSKA AMBIGUITY IN MACEDONIAN AND IN GERMAN LANGUAGE	81
Assist. Prof. Marija EMILIJA KUKUBAJSKA, PhD Tatjana Plievska, M.A. candidate A FABIAN SOCIETY, FRANKFURT SCHOOL: UTOPIA, DYSTOPIA, “REALITY”	91
Катерина, СТОЈАНОВСКА д-р Марија, КУСЕВСКА ПИЦИН И КРЕОЛСКИ ЈАЗИК Katerina, STOJANOVSKA Docent Marija, KUSEVSKA PhD. PIDGIN AND CREOLE LANGUAGE	103
<i>----- Книжевност -----</i>	
м-р Марија КРСТЕВА м-р Драган ДОНЕВ ТЕМАТСКИТЕ ПРЕОКУПАЦИИ ВО „ДОЛГА ЦРНЕЧКА ПЕСНА“ НА РИЧАРД РАЈТ Marija Krsteva Dragan Donev THEMATIC PREOCCUPATIONS IN RICHARD WRIGHT’S „LONG BLACK SONG“	113

- д-р Ранко МЛАДЕНОСКИ
д-р Толе БЕЛЧЕВ
МАКЕДОНСКИ ПОЕМИ И ЕПОВИ ЗА НАЈСЛАВНИОТ МАКЕДОНСКИ КРАЛ
Ranko Mladenoski, Ph. D.
Tole Belcev, Ph. D.
MACEDONIAN POEMS AND EPICS ABOUT THE MOST FAMOUS
MACEDONIAN KING 119
- Пацка ТАСЕВА
д-р Толе БЕЛЧЕВ
ЕСТЕТСКАТА ФУНКЦИЈА НА СИМБОЛОТ ВО „БЕЛИ МУГРИ“ ОД РАЦИН
Paska TASEVA
Tole BELCEV, Ph. D.
AESTHETIC FUNCTION OF SYMBOLS IN “WHITE DAWNS” BY RACIN..... 131
- д-р Луси КАРАНИКОЛОВА-ЧОЧОРОВСКА
ПОРТРЕТИРАЊЕ ПРЕКУ ДЕСКРИПЦИЈА
(За портретите на Францка и Лојзе во романот
„На пругорнината“ од Иван Цанкар)
Lusi Karanikolova – Cocorovska, PhD
PORTRAYAL THROUGH DESCRIPTION
(About the portrayals of Francka and Lojze in the novel
“Na prugorninata“ by Ivan Cankar) 141
- Сања СПАСКОВА
д-р Толе БЕЛЧЕВ
НАРАТОРИТЕ И ФОКАЛИЗАТОРИТЕ ВО РОМАНОТ
„СМРТТА НА ДИЈАКОТ“ ОД ДРАГИ МИХАЈЛОВСКИ
Sanja Spaskova
Tole Belcev, Ph. D.
NARRATORS AND FOCALIZERS IN THE NOVEL
‘THE DEATH OF THE NOVICE’ BY DRAGI MIHAJLOVSKI 151
- д-р Јованка ДЕНКОВА
ИЗМИСЛУВАЊЕ ИЛИ РЕАЛНОСТ НА ДЕТСКИОТ СВЕТ
Jovanka DENKOVA, Ph.D.
FANTASY OR REALITY OF THE CHILD’S WORLD 161
- д-р Ева ЃОРЃИЈЕВСКА
Canone inverso или за уметноста и бескрајот
(критички осврт на романот од Паоло Мауренсиг)
Eva GJORGJIEVSKA, PhD
Canone inverso or the art and the infinity
(Critical review on the novel of Paolo Maurenzig)..... 169
- Данче СТЕФАНОВСКА
д-р Толе БЕЛЧЕВ
НАРАТОРИТЕ ВО „ЌЕРКАТА НА МАТЕМАТИЧАРОТ“ ОД ВЕНКО АНДОНОВСКИ
Danche STEFANOVSKA
Tole BELCEV, Ph. D.
NARRATORS IN „THE DAUGHTER OF THE MATHEMATICIAN”
BY VENKO ANDONOVSKI 175

д-р Ева ЃОРЃИЕВСКА м-р Јована КАРНИКИЌ КАРЛО ГОЛДОНИ И РЕФОРМАТА НА ИТАЛИЈАНСКИОТ ТЕАТАР Eva GJORGJEVSKA, PhD Jovana KARANIKIKJ, MA CARLO GOLDONI AND THE REFORM OF ITALIAN THEATER	185
м-р Крсте ИЛИЕВ м-р Наталија ПОП ЗАРИЕВА ИСКУШЕНИЕТО И СПАСЕНИЕТО ВО СЕР ГАВЕЈН И ЗЕЛЕНИОТ ВИТЕЗ Krste ILIEV Natalija POP ZARIEVA TEMPTATION AND SALVATION IN SIR GAWAIN AND THE GREEN KNIGHT	191
м-р Милена РИСТОВА-МИХАЈЛОВСКА ЕДНО ДРАМСКО ЧИТАЊЕ НА БАЛКАНОТ ВО „СЛОВЕНСКИОТ КОВЧЕГ“ НИЗ БЕЛА, ЛИКОТ-НОМАД Milena RISTOVA-MIHAILOVSKA, MA DRAMA READING OF THE BALCAN PENINSULA IN ‘SLAV CASKET’ THROUGH BELA, THE NOMAD CHARACTER	197
Проф. д-р Луси КАРНИКОЛОВА-ЧОЧОРОВСКА ДЕСКРИПТИВНИТЕ „СЛИКИ“ ВО РОМАНОТ „СЕЛИДБИ“ ОД МИЛОШ ЦРЊАНСКИ Lusi KARANIKOLOVA – COCOROVSKA, PhD DESCRIPTIVE “PICTURES“ IN THE NOVEL “SELIDBI“ BY MILOS CRNJANSKI	207

Дидактика

м-р Биљана ИВАНОВА д-р Драгана КУЗМАНОВСКА м-р Снежана КИРОВА м-р Татјана УЛАНСКА ЗОШТО ДА СЕ УЧАТ СТРАНСКИТЕ ЈАЗИЦИ? Biljana Ivanova, M.A. Dragana Kuzmanovska PhD. Snezana Kirova M.A. Tatjana Ulanska M.A. WHY LEARNING FOREIGN LANGUAGES?	223
Магдалена БАТЕВСКА д-р Нина ДАСКАЛОВСКА ЗА КОМПЛЕКСНОСТА НА ИЗУЧУВАЊЕ НОВИ ЗБОРОВИ ВО НАСТАВАТА ПО СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ Magdalena BATEVSKA Nina DASKALOVSKA ON THE COMPLEXITY OF LEARNING NEW WORDS IN ENGLISH LANGUAGE INSTRUCTION	229

Марија КУЛАКОВА д-р Нина ДАСКАЛОВСКА ИНТЕГРИРАЊЕ НА МОДЕРНАТА ТЕХНОЛОГИЈА ВО НАСТАВАТА ПО АНГЛИСКИ ЈАЗИК Marija Kulakova Nina Daskalovska, Ph.D. INTEGRATING MODERN TECHNOLOGY INTO ENGLISH LANGUAGE TEACHING	239
м-р Марија Тодорова м-р Весна Коцева АНКСИОЗНОСТ ВО НАСТАВАТА ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК Marija, Todorova Vesna, Kocева FOREIGN LANGUAGE CLASSROOM ANXIETY	253
д-р Виолета ДИМОВА д-р Махмут ЧЕЛИК Умит СУЛЕЈМАНИ ИСТРАЖУВАЧКИТЕ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ – ОСНОВЕН УСЛОВ ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА КОГНИТИВНАТА НАСТАВА ВО ПАРАЛЕЛНИТЕ СО ТУРСКИ НАСТАВЕН ЈАЗИК Violeta DIMOVA, Ph. D Mahmut CELIK, Ph. D Umit SULEIMANI RESEARCH METHODS AND TECHNIQUES – MAIN CONDITION FOR COGNITIVE EDUCATION IN CLASSES WITH INSTRUCTION IN TURKISH LANGUAGE	259
Анжела НИКОЛОВСКА ИНТЕГРИРАЊЕ НА ВОКАБУЛАРОТ ВО НАСТАВАТА ПО СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ Anzela NIKOLOVSKA INTEGRATION OF VOCABULARY INSTRUCTION INTO FOREIGN LANGUAGE TEACHING	265
д-р Билјана ИВАНОВСКА „BLENDED LEARNING“ КАКО МЕТОД ВО ИЗУЧУВАЊЕТО СТРАНСКИ ЈАЗИК ВО СТРУКА Biljana IVANOVSKA, Ph. D. BLENDED LEARNING“ AS A METHOD WHILE LEARNING A FOREIGN LANGUAGE	273

Марија КУЛАКОВА
д-р Нина ДАСКАЛОВСКА¹

ИНТЕГРИРАЊЕ НА МОДЕРНАТА ТЕХНОЛОГИЈА ВО НАСТАВАТА ПО АНГЛИСКИ ЈАЗИК

Апстракт: Живееме во свет во кој технологијата е застапена во речиси секој аспект од животот. Ако технологијата е застапена во нашиот секојдневен живот тогаш е сосема нормално да биде застапена и во училищата. Правилното интегрирање на модерната технологијата во наставата по англиски јазик може да придонесе за позитивна промена и полесно постигнување на образовните цели. Затоа целта на овој труд е да се доловат начините преку кои модерната технологија ќе може успешно да се интегрира во наставата по англиски јазик. Модерната технологија може да е предизвик за многу наставници, но со нејзино успешно интегрирање предностите се многубројни. Во учењето и предавањето на јазик технологијата може да се користи за: доаѓање до информации од секаков вид особено за јазикот, изложување на јазикот, забава, пишување текстови, објавување на работата на учениците, комуницирање со други ученици, менаџирање и организирање на учењето итн.

Клучни зборови: *технологија, интегрирање, настава, учење, образовни цели.*

Marija KULAKOVA
Nina DASKALOVSKA, Ph.D.²

INTEGRATING MODERN TECHNOLOGY INTO ENGLISH LANGUAGE TEACHING

Abstract: We live in a world in which technology is present in almost every aspect of life. If technology is present in our everyday lives, it is quite normal for it to be present in the classroom as well. Proper integration of modern technology into English language teaching can contribute to a positive change and easier achievement of the educational objectives. Therefore, the objective of this paper is to recapture the ways through which modern technology can be successfully integrated into English language teaching. Modern technology may be a challenge for many teachers, but with its successful integration the advantages are numerous. In English language teaching technology can be used for: accessing information of every kind especially about the language, exposure to the language, entertainment, writing texts, communicating with other students, publishing students' work, managing and organising learning and so on.

¹ Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип

² Goce Delcev University, Stip, Macedonia

Key words: *technology, integration, teaching, learning, educational objectives.*

Вовед

Технологијата е застапена во многу аспекти на животот, вклучително и во образовниот процес. Успешното интегрирање на технологијата во наставата може да донесе многу поволности и за учениците и за наставниците. Со текот на годините како што се менувала технологијата така се менувало и нејзиното значење во наставата и учењето. Ако се осврнеме на развитокот на технологијата ќе увидиме дека технологијата постепено станува сè попроста за јавноста, а истовремено и со подобар квалитет.

Во минатото учењето се сведуvalo на комуникацијата лице во лице, додека пак перото, мастилото и хартијата биле достапни само за богатите членови од општеството. Со откривањето на печатарската машина, книгите биле новата технологија, а биле достапни и за пошироката маса. Во 1801 година, таблата си го нашла своето место во училищата и направила пресврт во начинот на предавање во наредните 200 години (Betcher & Lee, 2009, p. 1). Развитокот на технологијата продолжил, употребата на фотографијата, радиото и телевизијата ги зголемиле можностите за комуникација. Кога за прв пат се појавиле фотографијата, радиото и телевизијата биле предвидени како вредни алатки за наставата (Cennamo, Ross, & Ertmer, 2013, p. 3). Развитокот на технологијата не запрел овде, многу значаен момент е појавата на компјутерот. Сè започнува со првиот успешен „микрокомпјутер“ Apple II произведен во 1977 г., а ја добива својата слава со првиот IBM PC персонален компјутер во 1981 г., проследен со првиот Мекинтош (Macintosh) во 1984 година (Cennamo, Ross, & Ertmer, 2013, p. 4). Со својата релативно кратка историја, компјутерите станаа сè помокни и лесни за користење, а несомнено и многу важен дел од образовниот процес.

Компјутерски-базираните материјали за наставата по јазик, познати како CALL-компјутерски потпомогнато учење на јазик, се појавиле во почетокот на 80-тите години (Dudeneу & Hockly, 2007, p. 7). Со почетните CALL-програми учениците имале задачи како што е пополнување на празнините, спојување на две половини од реченица, реконструкција на текст, а компјутерот дава повратен одговор дали одговорот е точен или не, покажува каде е згрешено и зошто, како и дополнителни активности за ученикот. Како резултат на растечките можности обезбедени преку интернет и комуникациската технологија во 90-тите се појавил терминот TELL-технолошки подобро учење на јазик (Dudeneу & Hockly, 2007, p. 7). Развитокот на технологијата влезе во дигиталната ера, па така беа развиени и дополнителни алатки. Процесори за текст, дигитални камери, и-мејл, мобилни телефони и континуираната низа на информациски и комуникациски алатки беа и ќе бидат развиени. Покрај персоналните компјутери, кои се најраспространети, постојат и мобилни компјутери, таблет компјутери, лаптоп. Секоја од овие технологии полека но сигурно го пронаоѓа своето место во образовниот процес.

1. Влијание и потешкотии при користење на технологија во наставата

1.1. Влијание

Кога се користи соодветно, технологијата го има потенцијалот да го подобри успехот на учениците и да им помогне успешно да ги постигнат образовните цели. Технологијата им помага на наставниците да соберат и научат нови информации, да направат наставни планови, да изработат материјали за учениците, да управуваат со записите на учениците. Истовремено технологијата е алатка која им помага на учениците да дојдат до нови информации, да изработуваат проекти, да учествуваат во дискусии. Начинот на кој компјутерите се користат во училищата ја диктира ефективността на технологијата како поучна алатка (Ivers & Pierson, 2003, p. 2).

Според Степ и Греини (цитирано во Toussaint, 2006:21) користењето технологија како медиум за инструкции се докажал како ефективен во следниве аспекти:

1. Зголемување на мотивацијата;
2. Подобрување на самодовербата и владеење на основните вештини;
3. Повеќе учење фокусирано на учениците и вклучување во процесот на учење;
4. Поактивно процесуирање, кое резултира во подобра вештина за мислење и подобро сеќавање.

Како што наведува Тусант (Toussaint, 2006), технологијата може да биде ефективна во подобрување на јазичните вештини на следниве начини:

1. Се создава многу поавтентична средина за учење, со оглед на тоа дека слушањето се комбинира со гледање, исто како во вистинскиот свет;
2. Вештините се интегрираат лесно затоа што со палетата на медиуми нормално е да се комбинираат читање, пишување, говорење и слушање во една активност.
3. Учениците имаат поголема контрола над своето учење, бидејќи не само што можат да работат по свое темпо туку и по свој индивидуален пат, одејќи напред и назад на различни делови од програмата.

Според Ербен и соработниците (Erben, Van, & Castañeda, 2009, p. 79), за да може да се користи информатичка технологија како тековна основа во наставата, многу е важно наставникот да биде запознаен со познавањето на технологијата кои ја поседуваат неговите ученици. Повеќето ученици знаат како да користат интернет или некоја од социјалните мрежи, да инсталираат и користат апликации, но не значи дека ќе знаат да користат процесори за текст или да изработат презентација. Затоа за користењето на технологијата да биде успешно, наставниците треба да воведат материјали кои одговараат со потенцијалот на учениците, нивната писменост со технологијата и нивното познавање на јазикот. Ербен и соработниците (Erben, Van, & Castañeda, 2009, p. 80) сметаат дека користењето на корисни и контекстуализирани ИКТ материјали им дозволува на учениците да го применат своето знаење од реалниот свет во задачите за учење на јазик:

- За учениците кои учат англиски јазик, а се во претпродукцискиот период (прво ниво), избирање технологија која поддржува текст со слики како што се слики, графикони, листи се препорачува да се користат затоа што се поврзува текстот со визуелната застапеност и делува еднакво како мнемониска направа.
- За учениците кои учат англиски јазик, а се во периодот на рана продукција (второ ниво), покрај споменатите активности за прво ниво, се препорачува избор на информатички технологии кои поддржуваат вокабулар, граматика и слушање, како што е креирањето на вежби, како и дигитални приказни, аудио подкаст и онлајн видеа (YouTube), затоа што сите ученици на англиски јазик ќе поминат низ тивок период кога учат англиски. Тоа значи дека пред да почнат да зборуваат учениците ќе минат многу време обидувајќи се да ја разберат својата лингвистичка околина. За да им се помогне, многу е важно да се создадат богати јазични можности за да им се подобрат стратегиите за слушање со разбирање.
- За учениците кои се на средниот степен на флуентност (трето ниво), покрај споменатите вежби од прво и второ ниво важно е да се употребуваат алатки кои подржуваат говорење, читање и пишување како што се VoIP (skype.com) онлајн елабориран текст и алатки за пишување.
- За учениците кои се во етапата на продуцирање говорење (четврто ниво), покрај споменатите активности од прво, второ и трето ниво на знаење на англиски, важно е да се употребуваат когнитивни академски јазични вештини, со други зборови способност за изразување на одредена тема. Информатичките технологии кои го поддржуваат ова се алатки кои работат во тандем едни со други. Како не пример, веб-страница која поврзува повеќе линкови на алатки за е-комуникација, е-слушање, е-креирање, е-оценување.

1.2. Тешкотии

Секогаш кога се планира час, треба да се имаат предвид сите тешкотии со кои можеме да се сретнеме за време на наставата. Па така кога наставниците интегрираат технологија во наставата треба да ги знаат можните проблеми со кои може да се соочат, но и начинот како да ги избегнат потенцијалните проблеми. Проблемите со кои можат да се соочат наставниците варираат од проблеми со блокадите поставени за да се избегнат веб-страници со дискутабилна содржина, па се до расипана технологија. Друг проблем кој често се среќава е различна верзија на еден ист софтверски програм. Таков е случајот со Microsoft Office. Постарата верзија на Microsoft Office 97-2003 може да отвори документи од верзијата од 2007 година само ако документот е зачуван како верзија Microsoft Office 97-2003. Најчест проблем со кој може да се соочиме е злоупотребата на компјутерот за време на часот. Некои ученици наместо да работат на задачата тие ќе пробат да го поминат времето на некоја од социјалните мрежи. Доколку дојде до ваква злоупотреба тогаш треба да следува соодветна санкција. Без разлика која технологија ќе се користи секогаш треба да се има резервен наставен план со кој наставниците ќе ја постигнат основната цел, а тоа е да им помогнеме на учениците да научат.

2. Интегрирање на технологијата

2.1. Интегрирање телевизор, ДВД и видео во наставата

Дигитални видеодискови, скратено ДВД, се користат како замена за видеокасетите, кои се надвор од употреба. Содржината на ДВД-то може да се гледа на компјутер или на ДВД-плеер поврзан со телевизор. Дигиталниот видеодиск е лесен за користење и содржи многу подобри опции. Така на пример, може многу лесно и брзо да се префрли на било кој дел. Снимката може да се гледа со различна брзина, а исто така за време на превртувањето се гледат делови од снимката. Доколу има потреба може да се стопира снимката, а сликата која ќе се добие на екранот да е чиста. Една од карактеристиките е дека може да се гледа видео со соодветен поднаслов, а дали ќе биде вклучен поднаслов или не тоа може да го одбере наставникот. Поднасловите не се само на англиски јазик, па така може да се користат поднаслови и на мајчин јазик. Постојат многу видеа за курсеви кои доаѓаат со соодветен материјал или се дел од учебникот. Сепак, наставникот може и сам да подготви снимки од вестите на телевизија, реклами, поп песни кои не мора да бидат на англиски јазик. Добро е снимката да е кратка, само неколку минути, и од неа да се извлечат повеќе активности за учениците, наместо тие само пасивно да слушаат. Снимките може да бидат добра почетна точка за дискусија, решавање други активности и пишување.

Постојат многу активности кои вклучуваат употреба на ДВД кои се многу забавни и корисни за учениците. Еве неколку од нив:

- Наставникот не треба да дозволи учениците ментално да се исклучат, треба да ги натера да мислат, да ги предизвика. Треба да го покрие екранот и на учениците да им постави прашања: „Слушајте ги зборовите/музиката-која е сликата?“ „Што опишуваат тие?“ „Каде се наоѓаат?“ Потоа да ги погледнат сликите и да ги споредат со одговорите.
- Идејата спомената погоре во парови може да биде активност за комуникација. „Кажете му на вашиот партнер што се случува според вас?“ Тоа може да доведе до цртање и споредба на сликите.
- Наставникот да ја паузира снимката и да ги праша учениците што се случува следно. Тие може да зборуваат или да напишат свое мислење. Потоа да гледат и споредат.
- Со камера наставникот сам снима вести, документарци, реклами итн.
- Наставникот пушта снимка дел од непознат филм со брзина од 8x или 16x. Им посочува на учениците да гледаат и да се обидат да разберат што се случува. По завршувањето, групите може да споредат и да дискутираат. Класот како целина може да постигне заеднички консензус, потоа сите заедно го гледаат делот со нормална брзина и проверуваат.
(Scivener, 2005, p. 353)

2.2. Интегрирање на ЦД-РОМ во наставата

ЦД-РОМ-от содржи мултимедијални документи кои се програмирани да употребуваат текст, слики, аудио и видео. Некои учебници вклучуваат и ЦД-РОМ бесплатно или со мала доплата. Ваквите ЦД-РОМ-и кои се дел од учебникот имаат соодветна содржина за секое поглавје, обезбедувајќи

дополнителен материјал за читање, слушање, граматички вежби, вокабулар и игри. Покрај оние ЦД-РОМ-и кои се дел од учебниците постојат такви кои не се. Тие се наменети за различни групи на ученици кои изучуваат различни делови од јазикот и различни вештини, како што се граматика, вокабулар, изговор. Постојат и речници кои се на ЦД-РОМ. Повеќето ЦД-РОМ-и имаат и материјали за тестирање, граматика, слики, игри.

Интерактивен речник на ЦД-РОМ е Primary i-Dictionary (Cambridge University Press) дизајниран за почетници. Програмот содржи зборови поделени во петнаесет теми на вокабулар (животни, транспорт, време итн.). Во секоја тема вокабуларот е претставен со слика и збор. Изговорот на секој збор може да се слушне како и спелувањето. Исто така секоја тема содржи песна, приказна и игра поврзана со вокабуларот. Песните можат да се слушаат како караоке, па учениците ќе можат да пеат. Програмата Primary i-Dictionary може да се користи на интерактивна табла или на компјутер поврзан со проектор, или пак учениците да работат со неа сами. Програмата содржи и работни листови кои можат да се испечатат.

Сличен ЦД-РОМ на Primary i-Dictionary е Primary i-Box (Cambridge University Press) кој содржи интерактивни игри и активности за малите ученици. Активностите што ги содржи се соодветни на различни стилови на предавање и учење. Програмата е соодветна за учење на вокабулар, изговор и спелување. Оваа програма може да се користи на интерактивна табла, само компјутер или компјутер поврзан со проектор.

2.3.Интегрирање на компјутер и интернет во наставата

Компјутерот и интернет се достапни во домовите, речиси и да нема дом без компјутер и интернет. Многу наставници имаат пристап до компјутер и интернет без разлика дали е тоа во посебна компјутерска училница или пак во училницата на учениците. Кога се работи со компјутер, наставникот треба да го експлоатира материјалот максимално, секако компјутерот не може да ја заврши целата работа на наставникот. Постојат многу програми кои се соодветни за изучување на јазик, кои можат да послужат и за самостојно учење и како активности на часот. Дури и без овие програми наставникот може сам да креира активности за учениците користејќи стандарден софтвер како што е Microsoft Office. Според Дадни и Хокли (Dudenev & Hockly, 2007, p. 15), еден од најкористените процесори на текст е Microsoft Word со над околу 300 милиони корисници. Скривенер ги дава следниве сугестии:

- Наставникот треба да ги натерат учениците да работат: треба да им каже на учениците да ја предадат домашната задача преку електронска пошта, мемориски стик или компактен диск. Наставникот треба да ги оцени преку користење на опциите за забелешки и коментари за да може учениците да ги увидат грешките и да можат полесно да подготват нова верзија. Наставникот треба да им посочи на учениците кој формат да го користат за да може да се користи и на сопствениот компјутер и на компјутерот на учениците.
- Оценете го наставникот: Наставникот сам треба да подготви текст во кој ќе

има граматички грешки и грешки во спелувањето. Учениците треба да го прегледат текстот и да ги поправат грешките.

- Едноставно пополнување на празнините: наставникот треба да напише текст со празнини. Учениците дискутираат и ги пополнуваат празнините.
- Уредување на текст: наставникот треба да се снабде со текст кој содржи мали делови со релевантни информации и да им го даде на учениците како задача во која треба да копираат, вметнуваат и потоа уредат текст кој ќе одговори на одредено прашање. Пример, наставникот да даде задача за пишување на одлука за тоа каде треба да се одржи конференција. Наставникот може да најде текст, како мал опис на два можни града и хотели, потребите на делегатите, предлозите на претседателот, информации за минатогодишната конференција итн.

(Scivener, 2005, p. 356)

Покрај процесорите за текст на компјутерите може да се користи и софтвер за презентација. Ваков софтвер кој е познат на многу наставници и ученици е Microsoft Power Point. Овој софтвер е одличен начин за да се прикажат слики и текст со едно модерно слајд шоу, преку внесување текст, слики и различни анимации со кои ќе може да се привлечете вниманието на учениците. Ваквата програма најчесто се користи при презентација на нов материјал, но може да се употреби и за некои активности во кои ќе бидат вклучени учениците. Еве неколку примери:

- Наставникот покажува слики секоја по една секунда. Учениците работат во групи и пробуваат да се сетат на нив и да измислат приказна која ги вклучува сликите.
 - Наставникот го прави истото но овој пат наместо слики покажува зборови кои скоро ги има споменато на час. Учениците пак работаат во групи.
- (Scivener, 2005, стр. 356)*

Интернетот е извор на содржини кои можат да бидат користени како прозорец на светот надвор од училищата, а секако и извор на бројни автентични материјали. Дури и да има само еден компјутер во училищата, истиот може да се поврзе со проектор или интерактивна табла, а содржината на компјутерот ќе биде видлива за сите. Во продолжение еве неколку идеи за користење на интернет на часот преку вежби за читање, пишување, задачи и проекти:

- „Имате десет минути да ги одговорете овие прашања од општа култура“.
- Наставникот треба да ја интегрира употребата на интернет истражување во тековните проекти во училищата.
- Надоврзување со теми кои се среќаваат во учебникот.
- Наставникот да им каже на учениците да најдат соодветни вежби кои се поврзани со одредени делови на јазикот.
- Класот нека се согласи на одредени сајтови кои се релевантни за нив кои ќе бидат посетувани редовно (на пример, страни за премиери на филм, развојот на патување во вселена итн.)

(Scivener, 2005, p. 357).

2.4. Интегрирање на интерактивната табла

Интерактивната табла е голем интерактивен екран кој е поврзан со компјутер. Проекторот ја проектира сликата на површината на таблата, па така корисникот може да манипулира со сликата на таблата без притоа да мора да се враќа на компјутер. Зависно од типот на интерактивна табла, може да се користи користејќи посебно пенкало со кое може да се управува со таблата или пак да се користат прсти исто како да се користи пенкало. Стандардната големина е 48"-77", и формат на пошитрок екран е 87"-94" (Barrett, Sharma, & Jones, 2011, p. 7). Таблата може да биде статична, перманентно поставена на сид, или пак мобилна, да може да биде поместувана од една во друга просторија. Софтверот на електронската интерактивна табла варира од производител до производител, но постојат сличности меѓу основните функции:

- Креирање на флипчарт (табела)/ бележник: Ова е дигитална колекција од сите страници кои ќе се направат.
- Додавање на празна страница: Ова опција дава површина на која можете да се црта и пишува. Можете да се отворат и повеќе нови страници за време на работата.
- Одбирање на тип на пенкало: Оваа опција дозволува да се избере дебелината на пенкалото.
- Маркер: Оваа опција е како нормален маркер, дозволува да се стави јака позадина и боја на делот од текстот кој сакате да го потенцирате.
- Сокривање/отривање на страница или елементи: Понекогаш може да се извлече маска за да се скрие дел од текстот или да се создадат форми кои ќе ги кријат предметите оздола. Со тоа може да се откријат одговори на прашања, сокривање дел од слики или текст и така натаму.
- Калибрирање / клучна корекција: Калибрацијата го усогласува пенкалото со означувањата што ги прави. Лошо калибрираните табли се тешки за работа, може да пишувате на едно, а буквите да излезат на друго место. Клучната корекција ја приспособува големината и формата на проектираниот правоаголник (*Scrivener, 2011, p. 335*).

Според Дадни и Хокли (Dudenev & Hockly, 2007, p. 124), на наставниците кои први започнале да ја користат интерактивната табла им требало многу време сами да си ги прават материјалите потребни за час, затоа издавачите одговориле со развивање на софтверски пакети соодветни за интерактивната табла. Таков тип на софтвер наменет за интерактивна табла е Classware (Cambridge University Press). Classware е софтвер кој содржи пакет на книга, аудио и видео заедно на едно место. Овој софтвер може да се употребува на интерактивна табла или на компјутер и проектор. Тоа значи дека со минимална опрема може да се прикажат страниците од учебникот и со употреба на алатките да се обележува материјалот и да се работи со содржината.

Секоја програма која работи на компјутерот може да работи и на интерактивната табла. Тоа значи дека интерактивната табла може да се користи без да се совлада користењето на софтверот на интерактивната табла. Затоа голем дел од вежбите споменати во делот за користење компјутери може да

бидат применети и при користењето на интерактивната табла. Секако, со таа предност што сето тоа е подобро видливо за учениците.

2.5. Интегрирање на апликации во наставата

Апликациите се вид на софтвер дизајниран да работи на смартфон, таблет или други мобилни направи. Зависно од оперативниот систем на смартфонот односно таблетот, апликациите може да се преземат преку продавниците за апликација. За оперативниот систем Apple iOS се користи AppStore, а за оперативниот систем Android се користи Google Play Store. За да се симнат апликациите, потребно е мобилниот телефон да е поврзан со интернет. Потоа за да се користат, за некои апликации е потребно да има интернет, а за некои не. Апликациите се релативно евтини, постојат апликации за кои треба да се плати, но постојат и такви кои се бесплатни. Иако постојат и апликации кои се бесплатни, има и такви кои за да се употребат одредени делови од апликацијата потребно е да се плати (In-app purchase).

Клучен дел на секој јазик е граматиката, па така за часовите на кои се изучува граматика наставниците може да се користат апликации за подобро да се долови материјалот. Пример за таква бесплатна апликација која е достапна за сите корисници за андроид е апликацијата English Grammar Book. Оваа апликација се состои од три дела: grammar book, grammar practice и marks scored. Во првиот дел grammar book се состои од граматика: глаголи, именки, глаголско време, модални глаголи итн. Додека пак вториот дел содржи тестови за граматика за секоја тема посебно. А третиот дел ги содржи резултатите искажани во проценти за сите тестови.

Освен апликации за граматика постојат и апликации за изучување на фрази и идиоми, како и речници. Пример за бесплатен речник е Merriam-Webster dictionary, кој содржи дефиниција на зборовите, изговор, како и антоними, синоними, пример во реченица. Зборовите може да се најдат преку пушување на зборот или преку изговарање на зборот односно опцијата voice search. Не е потребно интернет за да се види дефиницијата на зборот, но е потребно за да се слушне изговорот и за опцијата да се пребарува преку изговор. Додека пак пример за апликации за идиоми и фрази се апликациите English Idioms Dictionary и English idioms and phrases. И двете апликации содржат огромен број на идиоми и дефиниции на истите, примери во реченици како и квиз за полесно да се совладат идиомите. И двете апликации можат да работат без интернет конекција.

Покрај граматика и вокабулар, важен е и изговорот. Апликација Sounds: Pronunciation app е одлична апликација и за учениците и за наставниците. Преку оваа апликација може лесно да се научи и изговорот и табелата со фонemi. Бесплатната верзија вклучува интерактивна табела на фонemi за британски англиски и американски англиски дијалект. За да ја слушнете само фонемата кликнете на фонемата, а да слушнете како звучи фонемата преку пример кликнете и задржете.

3. Практичен дел

3.1. Прв час

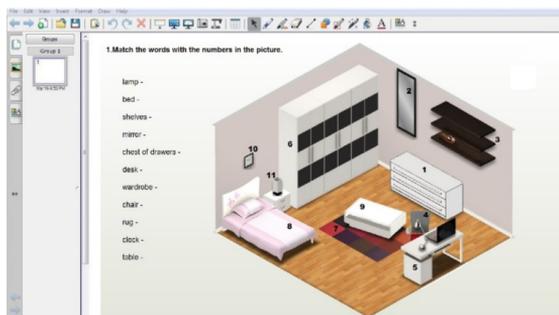
Наставна единица за овој час е Unit 7: At home, а тематската целина е Step 3: Things in a room од учебникот Messages 1 (Goodey & Goodey, 2005). Целите на часот се учениците да научат нов вокабулар поврзан со мебел, да ги научат основните предлози за место и да научат да опишат соба. За подобро да се постигнат целите на часот наставникот треба да употреби интерактивната табла. Добро е наставникот да ја вклучи интерактивната табла неколку минути пред да започне часот за да не изгуби време од часот. Секако на овој начин ќе провери дали работи таблата, а доколку наиде на некои проблеми да има време да ги реши. Наставникот часот ќе го започне со неколку прашања за вовед како на пример: *Do you have your own bedroom? What kind of furniture do you have in your bedroom?* Потоа ќе им објасне на учениците што ќе учат денес и како ќе се одвива текот на часот.

1.Првата вежба која ќе треба да ја решат учениците е поврзување на зборовите со броевите кои се наоѓаат на сликата. За оваа вежба потребно е да се користи програмата Smart Notebook. Вакви вежби наставниците можат да се најдат на интернет или пак сами да ги изработат.

Вежбата подолу која наставникот ќе ја користи преку интерактивната табла може многу лесно да се изработи. Сликата со мебел е преземена од Google images, а текстот на сликата е вметнат користејќи ја програмата Paint. Секако, вежбите и сите останати активности кои треба да се користат на часот треба да се претходно подготвени.

Преку опцијата за вметнување слики на Smart Notebook наставникот ја вметнува вежбата односно сликата изработена во Paint. Вака вметнатата слика/вежба е видлива за сите ученици во училиницата (слика бр.1).

Прво неколку минути учениците сами со своите тетратки ги поврзуваат зборовите со соодветниот број од сликата. Потоа заедно со учениците, наставникот ги проверува одговорите. Користејќи ја алатката за пишување ги запишува одговорите и соодветниот превод на таблата. Доколку направи грешки при пишувањето користејќи ја алатката за бришење може да ги поправи грешките без да ја оштети сликата.

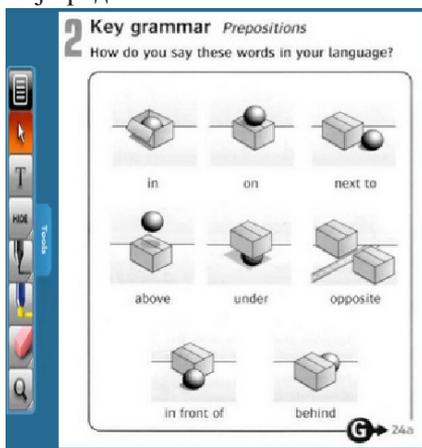
Слика 1. Прва вежба вклучена на програмата Smart Notebook
Figure 1. The first exercise activated through the program Smart Notebook

2. Втората активност која ќе ја имат учениците се однесува на предлозите за место. За оваа активност наставникот го користи софтверот наменет за интерактивна табла Classware. Програмата ја активира со кликање на иконата. Првата страница која се отвора е страницата со профили (слика 2), секој наставник може да има свој личен профил.

Слика 2. Страна со профили од програмата Classware
Figure2. The profile page from the program Classware

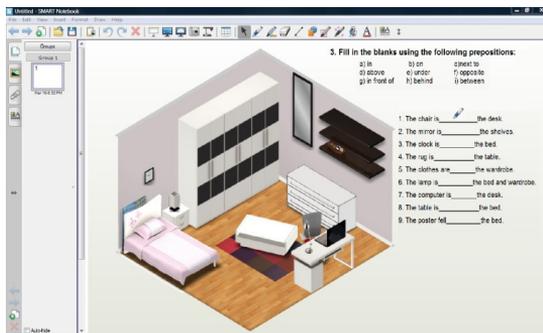
Откако ќе го отвори својот профил, наставникот го вклучува електронскиот учебник Messages 1 и ја отвора потребната страница. На левата страна има поле со алатки. Користејќи ја алатката за зумирање наставникот зумира на вежбата број 2 (слика 3). Користејќи ја алатката за пишување наставникот го пишува преводот на секој предлог.

Слика 3. Вежба бр. 2 од учебникот Messages 1
Figure 3. Exercise no.2 from the student's book Messages 1

За подобро да ги совладаат предлозите за место, наставникот заедно со учениците усно ќе ги повтори предлозите користејќи сè што има во училницата (мебел, ученици, книги, пенкала итн.). Како на пример: *The book is on the desk; I am in front of the blackboard; Tina's mobile phone is in her pocket.* Ваквата усна вежба е добар вовед за вежбата која следува.

3. За трета активност наставникот ќе ја искористи сликата од првата вежба, но овој пат надолполнета со реченици од типот fill-in-the-blanks. Вежбата е изработена на ист начин како и првата вежба користејќи ја програмата Paint. Како и во првата вежба и за оваа вежба наставникот ќе ја користи програмата Smart Notebook. Наставникот ја вметнува вежбата преку опцијата за вметнување слики (слика 4).

Слика 4. Вежбата fill-in-the-blanks вклучена преку Smart Notebook
Figure 4. The exercise fill-in-the-blanks activated through Smart Notebook

Најпрво учениците сами решаваат, а потоа со наставникот ги проверуваат одговорите. Исто како во првата вежба користејќи ја алатката за пишување ги запишува одговорите на интеркативната таблата. Доколку има грешки при пишувањето користејќи ја алатката за бришење може да ги поправи грешките без да ја оштети сликата.

4. Во следната вежба учениците треба да работат во парови. Едниот ученик усно во кратки црти ја опишува својата соба, а другиот слуша. Потоа ги заменуваат улогите. Додека учениците работат во парови, наставникот го искористи тоа време за да ја вклуче програмата Primary i-Box. Првиот прозорец што ќе се отвори е листата со зборови (Word List) овде наставникот ги селектира зборовите кои се потребни. Во овој случај тоа е мебелот кој го има во првата вежба (lamp, bed, table, rug, etc.) (слика 5). Од листата со игри ја избира играта Spelling race и според бројот на ученици во класот избира на колку тима да ги подели.

Слика 5. Листа со зборови во Primary i-box
Figure 5. Primary i-Box word list

Сега кога играта е подготвена наставникот може да ги подели учениците во групи, а од секоја група одбира по еден претставник кој ќе работи на интерактивната табла. Правилата на игра се едноставни. По ред секоја група го врти тркалото и добива број од 1 до 6, а со тоа се отвора нов прозорец каде што се слуша некој од селектираните зборови, а учениците треба да го спелуваат со кликање на азбуката (слика бр.6). Тимот кој прв стигне до целта е победник. Користејќи ја играта наставникот не само што воведува забава во часот, туку и помага при учењето на изговорот и спелувањето на вокабуларот.

Слика 6. Играта Spelling race од програмата Primary i-Box
Figure 6. The game Spelling race from the program Primary i-Box

Сите активности што ги има во овој час се добар начин да се постигнат целите на часот. Преку овие активности на часот учениците подобро ќе ги научат предлозите за место, ќе научат нов вокабулар и како да опишат соба. Секако за овие активности да се спроведат успешно не се потребни некои посебни обуки или премногу познавање на интерактивна табла.

4.Заклучок

Алатките во образовниот процес се менувале, па така и постојаното усовршување и иновациите во технологијата доведоа до нов пристап во наставниот процес. Земајќи ги предвид потребите, интересите и познавањето на технологијата која ја имаат и учениците и наставниците можеме да направиме голема промена во начинот на учењето и предавањето на англискиот јазик. Модерната технологија нуди еден нов спектар на идеи и можности кои може да бидат комбинирани на различни начини овозможувајќи многубројни поволности кои помагаат во образовниот процес. Технологијата нуди можност да се создаде автентична средина за учење. Со некои видови на технологија можеме да имаме и активности во која се комбинираат читање, пишување, слушање и говорене. Сепак кога воведуваме каква било технологија во наставата таа треба да биде приспособена со наставните цели и активностите на часот. За наставниците технологијата треба да биде алатка со која ќе направат интересен час, полн со креативност и знаење, овозможувајќи им на учениците успешно да го научат англискиот јазик. Додека пак за учениците технологијата треба да биде дополнителна алатка која ќе помогне да се стекнат со квалитетно знаење.

Користена литература

1. Barrett, B., Sharma, P., & Jones, F. (2011). *400 Ideas for Interactive Whiteboards*. Oxford: Macmillian Education.
2. Betcher, C., & Lee, M. (2009). *The interactive whiteboard revolution: Teaching with IWBs*. Victoria, Australia: Australian Council for Ed Research.
3. Cennamo, K., Ross, J., & Ertmer, P. (2013). *Technology Integration for Meaningful Classroom Use: A Standards-Based Approach*. Belmont, USA: Cengage learning.
4. Dudeney, G., & Hockly, N. (2007). *How to teach English with technology*. Essex, England: Pearson/Longman.
5. Erben, T., Ban, R., & Castañeda, M. (2009). *Teaching English Language Learners through Technology*. New York, USA: Routledge.
6. Goodey, D., & Goodey, N. (2005). *Messages 1 Student's book*. Cambridge: Cambridge University Press.
7. Ivers, K. S., & Pierson, M. (2003). *A Teacher's Guide to Using Technology in the Classroom*. Westport, USA: Libraries unlimited.
8. Scivener, J. (2005). *Learning teaching: The essential guide to English language teaching* (2nd Edition ed.). Oxford: Macmillan Education.
9. Scivener, J. (2011). *Learning teaching: The essential Guide to English Language Teaching* (3rd edition ed.). Oxford: Macmillian Education.
10. Toussaint, J. L. (2006). *Using Computer Technology to Stimulate Second Language Acquisition*. Ann Arbor, Michigan, USA: Pro.Quest.